

		Somatikk Kristiansand		Generelt dokument	
PEG-sonde, skifte til knapp,(gastrostomiport) Med. avd., SSK					
Dokument ID: II.SOK.MEK.MEK.2.2.GL-6		Godkjent dato: 3.4.2013 25.10.2023		Gyldig til: 25.10.2025	
Revisjon: 10.00					

Somatikk Kristiansand/Medisinsk avdeling SSK/Medisin SSK/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig

Skifting av PEG- sonde til gastrostomiport (knapp)

Prosedyren gjelder for skifting av **Kvinto Corflo Max** – PEG sonde 16 french til **Mini One Button** 14 french (knapp). Disse er for tiden i bruk ved Sørlandet Sykehus

Formål

- Peg -sonden må ligge inne i ca 3 mnd. slik at gastrostomikanalen kan dannes. Deretter **kan** PEG byttes til en lavprofil-gastrostomiport (knapp). Denne er liten, og har ingen lang slange som stikker ut. Knappen tilpasses gastrostomikanalens lengde og tykkelse (french).

Forberedelse

- Pasienten kommer vanligvis poliklinisk og bør være fastende. De fleste barn bør innlegges på barneavd. For barn foregår skiftet i narkose, oftes veiledet av endoskopi.
- Se i pasientjournalen hvilken PEG sonde og french størrelse pasienten har. Dette er viktig fordi andre sykehus kan bruke andre PEG sonder og størrelser. Da må vi innhente opplysninger om prosedyre for skifting av disse.

Utstyr

- Kvinto Mini One Button knappene 14 french, 2,5 cm, 3 cm og 3,5 cm finnes på modullageret på Gastrolab. Andre størrelser må hentes på sentrallageret i kjelleren.
- Lån noen størrelser, men **HUSK!** Gi beskjed om hvilken vi bruker og lever resten tilbake.
- Målestav til Mini One Button knapp finnes i modullagert på gastrolab
- Avstiverstav (AMT introducer) i modullageret
- Info-mappe om Mini One Button ligger på låst lager

Oppdekking

- Mini One Button sett
- Målestav
- Sutursett
- Vann fra springen
- 10 ml sprøyte

Utførelse

- Pasienten ligger i de fleste tilfeller på undersøkelsesbenk
- Sjekk pasientens PEG type og french størrelse. Standard for tiden på SSK er PEG 16 french og Knapp 14 french.
- Når PEG-sonden er fjernet, settes målestaven inn i kanalen og fylles med 2 ml vann. Knappens lengde bestemmes.
- Knappen smøres m/litt gel før den settes inn i kanalen. Hvis dette er vanskelig, kan evt. avstiverstav (AMT) brukes.
- Ballongen fylles med vann. Se ml angitt på ballongventilen. Tørk evt. med en kompress til slutt.

Utarbeidet av: Britt Tybakken	Fagansvarlig: Britt Tybakken	Godkjent av: Audun Hasund	
---	--	-------------------------------------	--

		PEG-sonde, skifte til knapp,(gastrostomiport) Med. avd., SSK			Side: 2 Av: 3
Dokument-id: II.SOK.MEK.MEK.2.2.GL-6	Utarbeidet av: Britt Tybakken	Fagansvarlig: Britt Tybakken	Godkjent dato: 25.10.20233.4.20 13	Godkjent av: Audun Hasund	Revisjon: 10.00

Somatikk Kristiansand/Medisinsk avdeling SSK/Medisin SSK/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig

- Test knappen om den ligger slik den skal: Sett inn vann med en 10 ml sprøyte direkte på knappen. Vannet skal gå lett inn og pasienten skal ikke få smerter.
- Pasient, pårørende, evt. pleiepersonale, kan få time hos stomisykepleier for videre opplæring i bruk og stell av knappen.
- Finn ut hvilken ernæringsform (evt. sprøyte eller pumpe) som brukes, og hvilke mellomstykker som egner seg best.
- Forklar nødvendigheten av å ha en ekstra knapp i beredskap dersom knappen skulle falle ut eller gå i stykker. Denne skal tas med til sykehuset og brukes ved neste bytte.
- Pasienten aktiveres i Dips slik at en kan registrere riktig knapp og mellomstykker. Se fremgangsmåte Link i punkt under.
- <https://ek-sshf.sikt.sykehuspartner.no/docs/pub/dok43357.pdf>

Pasienten skal ha med hjem

1. Kvintos informasjonshefte
2. Kontakt informasjon til stomisykepleier
3. Mellomstykker, en pk, 10stk. (bruk 8-1255/ Artikkelnummer: 10139890)
4. En ekstra Mini One Button knapp som skal tas med til stomisykepleier ved skifte av knapp
5. Diktert henvisning til stomisykepleier om 5-6 mnd. for skifte av knapp

Tilleggsopplysninger

- Hvis Mini One Button er falt ut og kanalen har grodd, må denne ofte blokkes før ny knapp settes inn. Det blokkes med Hegars dilatatorer som finnes i div. størrelser. Ligger i skuff på rom 3 på Gastrolab.
- Retningslinjer for bestilling av forbruksmateriell til enteral ernæring og bestillingsskjema på Ek-Web.

Skifte til G-JET BUTTON

I noen tilfeller skal pasienten ha en knapp som har en sonde ned i tynntarmen (lavprofil transgastrisk-jejunal ernæringssonde).

Dette er utsyr som må bestilles spesielt til hver enkelt pasient.

Utstyr

- AMT G-JET BUTTON
- Oppdekkingsbord
- Steril duk
- Kort guidewire
- 5 ml sprøyte
- Kompresser
- Steril gel
- Vaskesett

Utførelse

- Gjennomlys først for å se hvordan den eksisterende jejunal-sonden ligger.
- Før guidewiren gjennom knappen og sonden.
- Aspirer vannet i ballongen til knappen.
- Dra knappen ut samtidig som du passer på at guidewiren ligger på plass (gjennomlysning).

 SØRLANDET SYKEHUS		PEG-sonde, skifte til knapp,(gastrostomiport) Med. avd., SSK			Side: 3 Av: 3
Dokument-id: II.SOK.MEK.MEK.2.2.GL-6	Utarbeidet av: Britt Tybakken	Fagansvarlig: Britt Tybakken	Godkjent dato: 25.10.20233.4.20 13	Godkjent av: Audun Hasund	Revisjon: 10.00

Somatikk Kristiansand/Medisinsk avdeling SSK/Medisin SSK/Pasienter og brukere/Sykepleiefaglig

- Bruk målestav for å kontrollere at det blir riktig størrelse på knappen.
- Knappen tres på guidewire , og luer adapteren som ligger i settet festes på ernæringsåpningen til knappen. Guidewiren kan da føres gjennom sonde og knapp. G-JET BUTTON føres så videre ,ved hjelp av guidewiren, inn til ønsket posisjon.
- Bruk om ønskelig et gastroskop for å bekrefte hvordan sonden ligger.
- Undersøk at de som skal administrere knappen har kunnskaper om dette og riktig utstyr. Bruksanvisning og et sett med koblinger til ernæring ligger i settet. Kontakt om ønskelig stomisykepleier for videre informasjon og opplæring.

Kryssreferanser:

[I.5.3.2-2 Stell og bruk av Mini One - Pasientinformasjon SSHF](#)

[II.SOK.MEK.MEK.2.2.GL-10 Bestilling av forbruksmateriell til enteral ernæring, Med.avd., SSK](#)

[I.6.10.3.MTA.2.1.2-9 Bestilling av forbruksmateriell enteral ernæring](#)